

Från socialt folkhem till välfärdsnation

1928

Folkhemstalet

Per Albin Hansson formulerar hemmet som en social gemenskap utan privilegierade eller tillbakasatta. Metaforen har äldre konservativa förlagor men blir socialdemokratins centrala berättelse.

HISTORISK NOLLPUNKT

1940–1970

Universalismens expansion

Barnbidrag, pensioner, sjukförsäkring, utbildning och vård byggs ut. Bosättning och medborgarskap fungerar som olika grunder; välfärden blir generell snarare än behovsprövad i varje led.

HISTORISK UTVECKLING

1970–1990

Jämlikhet, migration och institutionell expansion

Välfärdens räckvidd breddas samtidigt som Sverige blir mer kulturellt pluralistiskt. Nationell homogenitet är inte ett uttryckligt rättsligt villkor för sociala rättigheter.

HISTORISK KONTEXT

1990–2010

Omstrukturering och individualisering

Pensionssystem, sjukförsäkring och välfärdens utförande förändras. Villkorlighet och individuella krav ökar långt före SD:s regeringsinflytande.

VIKTIG MOTBILD

2010–2022

Migration som välfärds- och medlemskapsfråga

Debatten förskjuts mot bärkraft, integration, försörjning och tillit. Flera restriktiva reformer får bredare stöd än SD.

BREDARE UTVECKLING

Analytisk kärna: SD uppfinner inte villkorlighet eller nationell solidaritet. Partiet gör dem däremot till en sammanhållen doktrin: folkhemmet ska vila på nationstillhörighet i stället för klass.

SD:s ideologiska och organisatoriska utveckling

1988

Partiet bildas

Sverigedemokraterna bildas ur en miljö med dokumenterade kopplingar till rasistisk och nationalsocialistisk organisering. Genealogin är relevant men avgör inte ensam dagens klassifikation.

HISTORISK GENEALOGI

1990-tal

Rasbiologi ersätts gradvis av kultur

Biologiskt språk, våldsamma miljöer och öppet extrema markörer trängs tillbaka. Nationen omdefinieras allt tydligare genom kultur, språk, identitet och lojalitet.

IDEOLOGISK FÖRÄNDRING

2005–2010

Parlamentarisk normalisering

Partiet bygger en mer disciplinerad organisation och kommer in i riksdagen 2010. Val, parlamentarism och regeringsmakt blir den uttryckliga vägen.

ORGANISATORISK FÖRÄNDRING

2018–2022

Från isolering till inflytande

Sakpolitiskt samarbete och Tidöavtalet flyttar partiet från oppositionskraft till centralt stödparti för regeringen.

KOALITIONSINFLYTANDE

2023

Nytt principprogram

Nationen definieras uttryckligen icke-biologiskt. Samtidigt sägs svensk kultur vara överordnad andra nationers kulturer inom staten, och en infödd svensk kan lämna nationen kulturellt.

EXPLICIT SD-DOKTRIN

2026

Valplattformen Hemma i Sverige

Plattformen anger att samhällsgemenskap endast kan byggas på majoritetsbefolkningens villkor och kombinerar assimilering, välfärdsloften, hårdare medlemskapskrav och ekonomiska prioriteringar.

SD-VALFÖRSLAG

Klassifikationsgräns: biologisk rasdoktrin, avskaffade fria val, politiskt våld och totalitärt statsanspråk saknar stöd i den aktuella modellen. Kulturell hierarki och historisk kontinuitet är ändå reella analysfrågor.

2022–2027: från Tidöpolitik till lag och institution

14 oktober 2022

Tidöavtalet

M, KD, L och SD avtalar om migration, kriminalpolitik, välfärd, skola, kultur och andra reformområden. Attribution måste göras åtgärd för åtgärd.

TIDÖPOLITIK

2023–2025

Kulturkanon utreds

Kommittén väljer 100 verk, ett femtioårskriterium och en stiftelsemodell. Inkludering tolkas som upptagande i en delad gemenskap.

SOU 2025:92

2025–2026

Skärpta medlemskrav

Språk, samhällskunskap, försörjning, skötsamhet och biometri byggs ut i medborgarskaps- och utlänningsrätten.

LAG / BESLUT

20 maj 2026

Första beslutet om grundlagsändring

Riksdagen antar vilande grundlagsändring om möjlig återkallelse av medborgarskap. S, SD, M, KD och L röstar ja; V röstar nej, C och MP avstår i huvudvoteringen.

VILANDE GRUNDLAGSÄNDRING

3 juni 2026

Kvalificeringslagen publiceras

Åtta bosättningsbaserade förmåner villkoras genom fem års bosättning eller arbetsinkomst. Regeln träder i kraft 1 januari 2027.

BESLUTAD • EJ I KRAFT

12 juli 2026

Permanent tillstånd begränsas

Permanent uppehållstillstånd utmönstras för flera skydds- och bosättningsgrunder; redan beviljade permanenta tillstånd återkallas inte genom reformen.

GÄLLANDE RÄTT

2026–2027

Kanon går in i genomförande

Riksantikvarieämbetet får digitalt uppdrag och Skolverket ska föreslå skrivningar i styrdokument. Någon allmän rättslig sanktion kopplas inte till kanon.

MYNDIGHETSUPPDRAG

Attributionsfynd: flera reformer ligger nära SD:s program men har bredare parlamentariskt stöd eller en annan juridisk konstruktion än partiets ursprungliga krav.

Forskningsläget den 29 juli 2026

Volym I

Samhällsmodellen rekonstrueras

Tolv politikområden läggs samman. Huvudfyndet är graderat medlemskap och en stark skillnad mellan den etablerade och den prövade medlemmen.

PUBLICERAD

Korpusgrinden

Primärkällorna öppnas på nytt

Partidokument, propositioner, lag, utredningar och forskning kontrolleras. Flera av Volym I:s huvudlinjer bekräftas och några attributioner rättas.

VERIFIERING

Fall A-G

Normativitet testas i konkreta fall

Kulturkanon, trans och icke-binära liv, skolmat, transnationell familj, religiösa symbolhandlingar, brott och den infödda interna andra analyseras separat.

SYSTEMATISK PRÖVNING

Hypotesprövningen

Sex förklaringar jämförs

Vanlig konservatism, asymmetrisk pluralism, välfärdschauvinism, kulturell majoritarianism, illiberal nationaldemokrati och postfascism provas mot samma evidens.

KONKURRERANDE HYPOTESER

Slutklassifikation

Samtida syntes

Starkast stöd får en välfärdsnationalistisk, kulturellt majoritär och populistiskt radikalhögerorienterad syntes inom konstitutionell demokrati.

SLUTLIG ADJUDICERING

Efter brytdatumet

Vad måste följas

Andra grundlagsbeslutet, genomförandet av välfärdsqualificeringen, familjemigrationspropositionen, kanons skolspår, kommunala kostnader och faktiska effekter.

FRAMTIDA UPPFÖLJNING

Det avgörande framtida testet: om norm- och statusmekanismerna producerar uppmätta, systematiska skillnader i rättigheter, resurser, deltagande eller själv censur måste riskbedömningen skärpas. Om de inte gör det ska tesen begränsas.